

62 aug. 2016

på Ljungen

Pris 25 kr

Allt om BAD på Näset

Efter att vi under några år ägnat mycket energi åt utställningar på »Magasinet« i Falsterbo har vi nu åter kommit igång med bokutgivningen. Förra året kom

Ingemar Johanssons *Guldet blev till sand* och i år Lars Melins *Allt om BAD på Näset*. På sidorna 2-3 presenterar vi Lars nya bok.

KULTURFÖRENINGEN
Calluna
DA OCH NU PÅ LJUNGEN

Allt om BAD på Näset

»Sol, hav och sand. Få ställen i vårt land lämpade sig på den tiden så väl för det nya mondäna sommarumgänget som Falsterbonäset. Det är om Näsets utveckling till sommarparadis från slutet av 1800-talet som boken berättar om. Boken skildrar helt enkelt Allt om BAD på Näset fram i våra moderna dagar. Syskonstäderna på Näset hade slumrat sedan sin medeltida storhetstid, och det var kallbadskulturen som skulle väcka trakten till modernt liv och leda till det Falsterbonäs som vi bor i och besöker idag.

Under berättelsens gång får vi lära känna mycket som en gång hörde till badlivet förr på Näset: Kallbadhus, badtält, korghytter och tånggrottor. Men också modernare saker som simskolor, nakenbad och livräddning.

De på sin tid omtyckta badtågen dragna av ånglok tur retur Falsterbo har sin plats i berättelsen, liksom det trafik kaos tusentals personbilar än idag kan skapa på Näset under strålande högsommardagar. Badhytter som företeelse förr och nu

behandlas i boken. Och reglarna för de moderna badhytterna redovisas.

Allt om BAD är alltså en bred kulturhistorisk skildring, men boken avser också att roa och förvåna med kallbadkulturens detaljer och kuriosas.»

Ur förordet till Lars Melins bok Allt om BAD på Näset.

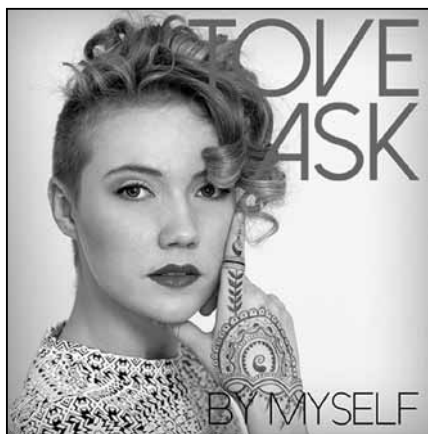

Årsmöte med kulturstipendiat Tove Ask

Årets Kulturpenning tilldelades Måkläppsföreningen, för deras arbete med att skydda Måkläppens fauna och flora. Jan-Åke Hillarp berättade inspirerat in föreningens arbete.

Årets Kulturstipendium tilldelades Tove Ask, en mångsidigt begåvad och hårt arbetande sångare, dansare och låtskrivare. Tillsammans med sin ensemble visade hon prov sin bredd som sångerska och vi är förvissade om att stipendiet gick till rätt person.

Årets bok *Allt om BAD på Näset* presenterades av Lars Melin. Lars

Tove Ask, debut-EP »By Myself«.

berättade engagerat om bakgrunden till boken och hur synen på badande förändrats under åren.

Rättelse/tillägg

I nummer 60 av På Ljungen skrev vi om böcker som utspelar sig på Falsterbonäset. Tyvärr glömde vi en deckare:

Arne Schmitz, *Mord i kikaren*, 1959. Falsterbo.

I boken kallas Falsterbo för Vitesand.

Sedan artikeln skevs har det kommit ytterligare en deckare:

Olséni & Hansen, *Fågelskådaren*, 2016. Skanör och Falsterbo.

Kring Nyckelhålsparcken

Redan på 1920 talet fanns här en restaurang med dansbana, det så kallade Nyckelhålet. Höllvikens hotell och restaurang byggdes av den så kallade Höllvikskungen byggmästare Anders Hansson. Efter den tidens mått en fin restaurang. Här hade man traktens finaste och bästa dansbana enligt byggmästaren. Den var formad som ett nyckelhål

Man hade celebret besök av rockgruppen AC/DC från Australien ordnat genom ABBA som tack för att de fick komma och spela i Australien. Detta var 1976.

Dansgolv av ekparkett

Trakten bästa dansgolv enligt byggarbetaren Anders Hansson, här fanns ju också Höllvikens hotell och restaurang. Dansbanan var mycket populär och många minns sina första danssteg på detta golv och även första dansen med den som var den käraste. Nyckelhålet var mycket populärt och flera storheter har framträtt här, allt från Alice Babs och Charlie Norman till Demis Roussos och som sagt AC/DC. Efter en studentfest 1987 brann Nyckelhålet ner. En epok avslutades.

I väntans tider

Många förslag att förändra området och bygga olika stora projekt har funnits under åren. Ett som speciellt var uppmärksammat var att man 2001 presenterade en 27 meter hög byggnad liknande »en våg som kastas upp ur havet, vår motsvarighet till operahuset i Sydney«, skrev en känd arkitekt. Många beskrivningar vid presentation var

minst sagt pretentiösa »Kulturhuset Navet« och »Höllviksbarnas vardagsrum«. Här skulle finnas teater och bio för 400 personer, bibliotek och restaurang, hotell, spa mm.

Efter finansieringsproblem mm blev det intet av Navet, trots att flera av politikerna i kommunen var mycket positiva till tankarna kring Navet.

Strandparken

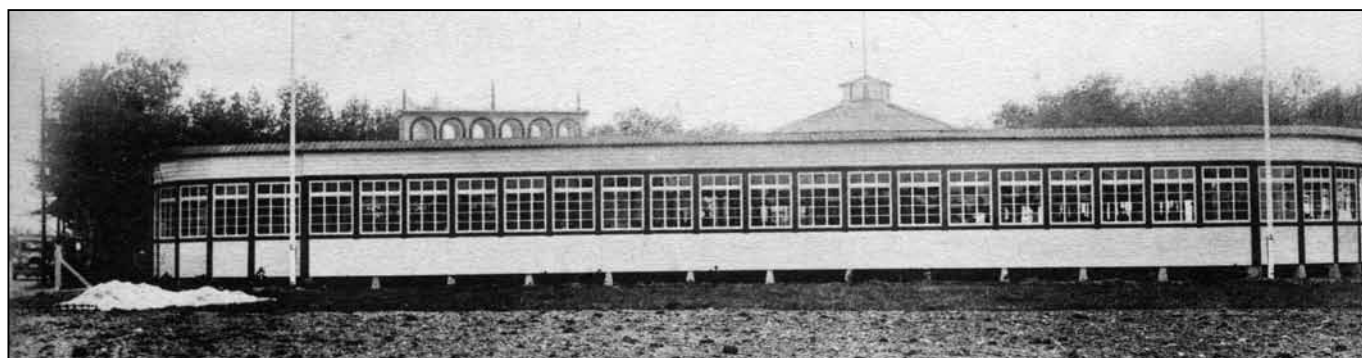
Ett av de stora projekten som inte blev något av är projekt »Strandparken«.

»Platsen för Höllviken Strandpark består dels av gamla Nyckelhålsparcken, dels av tomterna öster om parken. Denna del av Höllviken är den ultimata möjligheten att göra Höllvikens centrum ännu attraktivare. Läget för detta projekt är det perfekta, försök till motsvarande projekt hamnar oftast antingen i städers utkanter eller helt utanför all tätbebyggelse«.

Av olika anledningar blev det ingenting av detta och kommunen började planera för en förändring och nu finns beslut och det skall komma i gång så snart som möjligt.

»Nyckelhålsparcken som idag är en naturpark, kommer att byggas om till stadspark och bli en attraktiv mötesplats för alla kommuninvånare i Höllviken. Vi kommer att bygga en stor lekplats som är inspirerat av stränderna i Höllviken och ett utomhusgym som vänder sig till både unga och äldre som vill träna. Bouleplanerna byggs om och de får trevliga sittplatser där man både kan följa pågående spel och umgås. En allmän toalett byggs och parkeringen i öster fräschas upp. Norra Lillvägen mellan Falsterbovägen och väg 100 byggs om och parkeringsplatser byggs längs denna väg«

Ett Eldorado för fönsterputsare.

Behöver vi en stadspark i Höllviken? Själv ordet skall man kanske inte hänga upp sig på, men ändå en »stadspark«. Går man in på nätet hittar man en beskrivning på en stadspark:

- Lekplats, med gungor, sandlåda etc.

- Idrottsanläggningar, t.ex. skateramp eller boulebana.

- En restaurang, ett café eller kanske en liten kiosk. Förutsätter kundunderlag.

- Skulptur av någon historisk person med anknytning till platsen, och informationsplakett.

- Ett lusthus, som ger sittplats, och skydd mot vind och väta. Man borde kunna ha parkbelysning inne i lusthuset, för att ge en myskänsla under den mörka delen av dygnet.

- Bänkar och bord.

- Exotiska träd och buskar med informationsplaketter.

- Belysning.

- Toalett.

Ganska mycket passar in men ordet stadspark »en park i staden«. Naturligtvis skall den heta Nyckelhålsparcken.

Ihj

Välkommen till FBU-gården i Höllviken

Vi inviger Callunas nya och lättanvända Bildbank på Internet med cirka 4000 bilder från Näset!

Dessutom berättar Lars Melin om sin nya bok *Allt om BAD på Näset*. Vi säljer boken för specialpriset 200 kronor och vill du ha boken signerad så sitter Lars med pennan redo.

Calluna bjuder på kaffe och kaka.

Vi ses på FBU-gården den 20 september kl. 18:30.

Varmt välkomna!

Överst: Höllvikens dansrotunda på 1940-talet.

Ovan: Hotellens entré. Tidigt 1930-tal. Efter renovering 1938 blev det flott hotell med restaurang. Hotellet brann ner 1955.

Filmen om Falsterbokanalen

Efter önskemål kommer vi åter att visa den nya filmen om hur och varför man byggde Falsterbokanalen.

Välkomna till Höllvikens Bibliotek den 27 september kl 18.00. Vi bjuder!

Kring Nyckelhålsparken, forts.

Här är några bilder från 1970-talets »Nyckelhålet«.

Ovan: Annonsen från 1976 då det på den tiden helt okända bandet AC/DC spelade på dansbanan.

Överst till höger: Entrén i september 1975.

Till höger: Greken Demis Rousos underhåller i augusti 1975.

Underst: Dagen efter branden den 7 juni 1987.

Några minnen från Falsterbo Camping

När det idag läggs fram nya framtidsplaner för Ljungens camping i Falsterbo, där man vill höja standarden, kan det vara intressant med några minnesbilder om hur det gick till på 1930-talet.

Texten är skriven av Harriet Strömberg, dotter till den dåtida campingföreståndaren Erik Danielsson på Falsterbo camping.

Falsterbo camping låg mellan Strandbaden och småhusområdet. Då den ansågs för liten flyttades campingen till nuvarande plats och bytte namn till Ljungens camping.

Falsterbo camping

Från pingst och hela sommaren hissades 18 flaggor mellan Stads-

parken och Strandbaden. Ett fundament står kvar.

Varje sommar sattes 36 bänkar ut, från parken till pileträden vid Lv4. Under vintern gömdes »benen« till bänkarna av sand så dom måste grävas fram varje sommar. På varje bänk fanns en skylt med »Baddräkt att hyra i garderoben«. Alla bänkar var numrerade så att det var lätt att hitta tillbaka till sin plats efter badet.

Far arbetade på SJ, som då ägde campingen, och det var därför han blev anställd där under sommaren. Han var vakt under åren 1935-1940. Sedan blev han inkallad till det militära men fortsatte trots det några somrar till. Lönen var 73 öre

i timmen även på lördagar och söndagar. Arbetstiden 8:30 till 20:30. Därefter åkte han tågen hem till Hököpinge där han bodde.

Att campa kostade en krona per natt. Vatten fick hämtas vid Fiskestugan mitt emot Strandbaden. Halm att sova på hämtades på en gård vid svängen i Falsterbo.

Det fanns tre toaletter i skogen och spannarna måste tömmas i tid. Lördag och söndag när det var dans på Strandbaden kostade det 10 öre att använda toaletterna vid Strandbaden.

Alla fick handla mat i Falsterbo, men köllarmästare Larsson serverade god mat på Strandbadens hotell.

Första sommaren far var vakt hade någon glömt ett tält och eftersom ingen ville ha det så behöll far tältet och där upplevde jag många underbara somrar.

En gång skulle Strandbaden målas om. Färgen skulle blandas med kärnmjök, men det tyckte far onödigt så han blandade med vatten och drack själv upp mjölken.

När det var midsommar och far inkasserade avgifterna var alla mycket givmilda. Då bjöds det kaffegök. Far mindes en midsommarafton då det var mycket kallt, men kaffegöken värmdes och tiden gick, så även sista tåget hem. Efter att han halat flaggor gick han in och sov i sin lilla vaktstuga inlindad i alla 18 flaggorna.

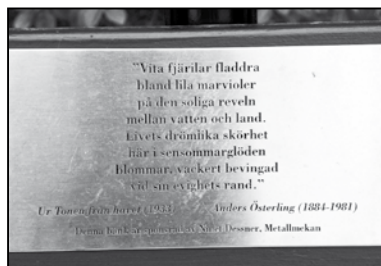

Hänt sedan sist

Vi har planer på att sätta en *Tänkebänk* på en plats med vacker utsikt, där man kan sitta och filosofera och njuta av omgivningen. Vi har tänkt placera bänken vid Kämpinge fiskeläge. Platsen är redan klar och tillstånd från markägaren har vi. Kulturföreningen Callunas namn kommer att finnas på bänken som sponsor. Det skall också finnas ett budskap kring bänkens placering. Vi söker nu en lämplig text som kan passa in med placeringen i Kämpinge.

Liknande bänkar finns på stranden nedanför Falsterbo golfklubb, Hovbacken i Skanör, Höll i Skanör och Fotevikens museum.

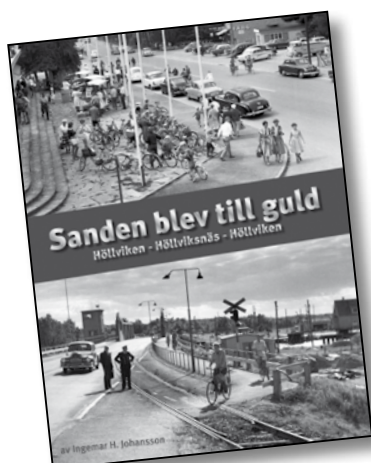
Vad skall det stå på vår skylt?

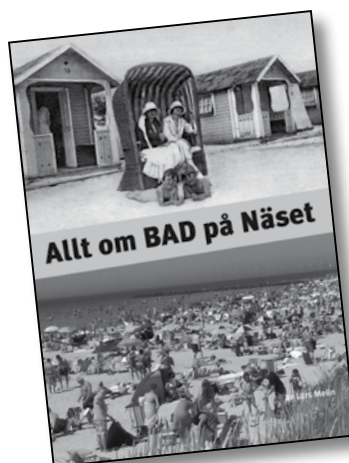
Tänkebänken på Hovbacken i Skanör sponsrad av Ninet Dessner, Metallmekan, med några strofer ur Anders Österlings »Toner från havet«.

Värnen

Visningen av värnen fortgår, Fortifikationsverket har sett till att det blir ventilation i värnen. Man tagit hål i betongen för att hindra fukt och mögel. Visningarna fortsätter och är populära, flera gånger har vi tvingats säga nej till intresserade för att det varit fullt just den dagen de bokat sig. Vi föreslår då naturligtvis andra dagar som är lediga. *ihj*

Sanden blev till guld
230 kr

Allt om BAD på Näset
230 kr

Våra böcker finns att köpa på biblioteken i Höllviken och Skanör, Muskot* och ICA Supermarket i Skanör, Museikiosken i Falsterbo*, ICA Toppen, Höllvikens färghandel samt Asps bokhandel på Gallerian i Höllviken.

På Ljungen ges ut av
KULTURFÖRENINGEN
CALLUNA

Styrelse

Ingemar H. Johansson
Christian Kindblad
Eila Jonsson
Bertil Björck
Rune Bengtsson
Thomas Törnqvist
Lars Melin

Redaktör

Christian Kindblad, *chk*
christian.kindblad@telia.com

Ansvarig utgivare

Ingemar H. Johansson, *ihj*
calluna@tele2.se

Grafisk form

Christian Kindblad

Tryck

Holmbergs, Malmö

Adress

Kulturföreningen Calluna
Västra Mölledalsvägen 18
236 34 Höllviken
040-45 11 48

Callunas hemsida
www.calluna.nu

Medlemskap

Sätt in 150 kr på vårt konto
plusgiro 250862-0

Tidningen utkommer
med 3-4 nummer per år.

Återge gärna våra artiklar
men ange alltid källan.

Ljung, Calluna vulgaris

KULTURFÖRENINGEN
Calluna
DÅ OCH NU PÅ LJUNGEN